

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Vniversis Christi Fidelibvs per Viennensem provinciam constitutis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

quibus cordis & oris egerint penitentiam, veniam indulgemus, & in retributionem justorum salutis æternæ pollicemur augmentum. Eis autem qui non in personis propriis illuc accesserint, sed in suis tantum expensis juxta facultatem & qualitatem suam viros idoneos destinauerint, illic per annum moraturos ad minus, & illis similiter qui licet in alienis expensis, in propriis tamen personis assumptæ peregrinationis laborem implerint, plenam suorum veniam concedimus peccatorum. Hujus quoque remissionis volumus esse participes, juxta quantitatem subsidij & devotionis affectum, omnes qui ad subventionem ipsius terræ de bonis suis congruè ministrabunt. Personas insuper ipsorum & bona eorum, ex quo crucem susceperint, sub beati Petri & nostra protectione suscipimus, necnon & sub Archiepiscoporum & omnium Prælatorum Ecclesiæ Dei defensione consistant, statuantes ut donec de ipsorum obitu vel reditu certissimè cognoscatur, integra maneant, & quieta consistant. Quòd si quisquam contra præsumperit, per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescatur. Si qui verò proficiscentium illuc ad præstandas usuras jramento tenentur astricti, vos, fratres Archiepiscopo & Episcopi, per vestras dioceses creditores eorum, sublato appellationis obstaculo, eadem distractione cogatis ut eos à sacramento penitus absolventes, ab usurarum ulterius exactione desistant. Quòd si quisquam creditorum eos ad solutionem coegerit usurarum, eum ad restitutionem earum sublato appellationis obstaculo distractione simili compellatis. Iudæos verò ad remittendas ipsis usuras per secularem compelli præcipimus potestatem, & donec eas remiserint, ab universis Christi fidelibus tam in mercimoniis quàm aliis per excommunicationis sententiam eis jubemus communionem omnimodam denegari. Horum autem vos, fratres Archiepiscopo & Episcopi, singulos in suis diocesis executores esse volumus & mandamus, quæ tam diligenter & fideliter exequamini, ut in districto novissimæ discussionis examine, cum astabitis ante tribunal Christi, dignam debeatis reddere rationem. Datum Laterani II. Kalendas Januarij. [*Apud Rogerium de Hoveden*, VI. Kal. Januarij, pontifi-

*Vide Concil.
Monspel. habitum
an. 1195.
cap. 6.*

catus nostri anno secundo.

In eundem modum scriptum est per totam Alemantiam, per Thusciam, per Lombardiam, per regnum Franciæ, per regnum Angliæ, per regnum Vngariæ, per Sclavoniam, per Hyberniam, per regnum Scotiæ.

*VNIVERSIS CHRISTI FIDELIBVS
per Viennensem provinciam constitutis.*

Nisi nobis dictum à Domino per Prophetam & in Propheta sciremus, *Clama, ne cesses, quasi tuba exalta vocem tuam*, nisi ad pastorale crederemus officium pertinere quod inquit Apostolus, *Insta opportundè, importundè, argue, obsecra, increpa*, nisi gregis domini nobis esset cura commissa, possemus nunc tandem à clamore desistere, cum etsi tuba exhortationis nostræ sæpe sonum dederit non incertum, exhortando populum Christianum ad terræ sanctæ succursum, paucos tamen adhuc ad bellandum bellum Domini excitavit. Quia verò major instat necessitas quàm unquam institerit ut ipsi terræ celeriter succurratur, & de succursu speratur major quàm unquam provenerit utilitas proventura, clamamus ad vos, & pro illo clamamus qui voce magna clamando spiritum pro vobis emisit in cruce, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis, ut vos ab æternæ mortis eriperet cruciatus, qui clamat etiam per se ipsum, & dicit: *Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me.* Recepimus enim litteras venerabilium fratrum nostrorum Antiochen. & Hierosolymitan. Patriarcharum, Archiepiscoporum etiam & Episcoporum utriusque provinciæ, & carissimorum in Christo filiorum nostrorum A. Hierosolym. & L. Armen. Regum illustrium, similiter & Magistrorum Hierosolymitani Hospitalis & Militiæ Templi: quibus nobis exposuerunt necessitates & miseras terræ sanctæ, asserentes inter alia, quòd cum hætenus Dominus per discordiam Sarracenorum, qui se ipsos impugnant, orientali provinciæ pepercisset, & jam nunc inter eos de pace tractetur, si prius quàm redeant ad concordiam congruum subsidium mitteretur, sperant pro certo quòd facile posset hoc tempore orientalis provincia liberari. Si autem prius redierint ad concordiam quàm subsidium destineretur, timeretur ab omnibus quòd residuum terræ

*Epist. 271.
Ejusdem argu-
menti cum se-
periore.*

Sarraceni de facili valeant obtinere; cum peregrinis ad propria jam reversis, terra remanserit & viris & viribus destituta. Monemus igitur universitatem vestram & exhortamur in Domino, & in remissionem vobis injungimus peccatorum, quatenus ante oculos cordis habentes exilium crucifixi, qui potentes sunt prælium Domini præliari, & crucem & arma capebant; qui verò non sunt habiles ad pugnandum, in expensis suis secundum proprias facultates aliquos dirigant belatores; nec sit qui se ab hujus obsequio subventionis excuset quin aliquid saltem modicum propter hoc devotè ac libenter impendat, nisi qui æternæ voluerit esse remunerationis immunis. Quicumque enim eum erubuerit coram hominibus, & ipse illum coram angelis erubescet. Potestis enim & debetis considerare vobiscum quòd si Rex aliquis temporalis in captivitatem forsitan deveniret, nisi vassalli ejus pro liberatione regia non solum res exponerent, sed personas, nonne cum restitueretur pristinae libertati, & acciperet tempus justitiam judicandi, proditores eos regios & quasi perfidos & infideles damnabiles judicaret, excogitaret mortis hæcenus inexcogitata tormenta, quibus malos malè perderet, & in eorum bona fideles aliquos subrogaret? Nonne similiter Dominus Iesus Christus Rex Regum & dominus dominantium, qui corpus & animam vobis contulit, qui vos sanguine pretioso redemit, de ingratitude vitio & velut infidelitatis crimine vos damnabit, si ei ejecto de terra quam pretio sui sanguinis comparavit, & quasi captivo in salutiferæ crucis ligno detento, neglexeritis subvenire? Sanè cum nihil possit omnipotenti resistere, quia tamen fideles suos temporaliter probare disponit in opere, quos æternaliter in prædestinatione cognovit, præter arcanum divini judicij, quod nulli mortalium datum est posse scrutari, fortè misericors Deus, cum jam superabundasset iniquitas, refrigerente caritate multorum, voluit fidelibus suis occasionem præstare salutis, immo salvationis causam præbere: ut qui omnia pro ipso dimitterent, ipsum omnia in omnibus invenirent. Cum enim Hierusalem, civitas illa terrestris, secundum interpretationem vocabuli pacis visio nuncupetur, & ipsa vix unquam vel modico tempore pacem potue-

rit obtinere, promissio pacis ad illam Hierusalem nos profectò transmittit quæ sursum est mater nostra, in qua pax Dei, quæ exuperat omnem sensum, abundat. Ad hanc itaque novi sub novo tempore Machabæi, qui pro paternis legibus & sancta civitate sanctas utique pugnas exercent, cum victi putantur, victores ascendunt ineffabili gloria coronandi, quam militibus suis Rex gloriæ præparavit. Ceterum ne videremur onera gravia humeris imponere subditorum, quæ digito nostro movere nollemus, cum fratribus nostris de ipsius terræ subventionem tractantes, decimam partem proventuum & reddituum nostrorum ad ejus subsidium duximus deputandam; Legatos nostros illuc dante Domino in proximo transmissuri, qui exercitum Domini in humilitate præcedant, & ad eos, tanquam ad unum caput, universi recurrant. Venerabilibus fratribus nostris Archiepiscopis, Episcopis, & dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, Archidiaconis, & Decanis, & aliis Ecclesiarum Prælati, immo etiam Clericis universis, in virtute sancti Spiritus & sub divini judicij obrestatione mandamus ut saltem quadagesimam partem ecclesiasticorum reddituum & proventuum suorum, æstimatione habita diligenti, in subventionem orientalis provinciæ non differant erogare. Ad hæc, in singulis Ecclesiis truncum concavum poni præcipimus, tribus clavibus consignatum, una penes Episcopum, secunda penes Presbyterum Ecclesiæ, tertia per aliquem religiosum laicum conservandis: in quibus fideles quilibet deponere suas elemosynas in remissione suorum criminum moneantur, & in singulis Ecclesiis semel in hebdomada pro remissione peccatorum, præsertim offerentium, Missa publicè decanterur. Concedimus etiam Archiepiscopis & Episcopis ut circa eos qui de bonis suis terræ sanctæ voluerint subvenire, de discretorum virorum consilio, qualitate personarum & rerum facultate pensatis, & considerato nihilominus devotionis affectu, opus injunctæ poenitentia commutare possint in opus elemosynæ faciendæ. Ne autem Clerici vel laici in hoc frustra se doleant aggravari, sed jam nunc de sua sint quodammodo mercede securi, de Dei omnipotentis misericordia & beatorum Apostolorum Petri & Pauli auctoritate confisi, ex illa

quam nobis Deus, licet indignis, ligandi & solvendi contulit potestate, omnibus qui laborem hujus itineris in personis propriis subierint & expensis, plenam suorum peccatorum, de quibus cordis & oris egerint poenitentiam, veniam indulgemus, & in retributionem justorum salutis aeternae pollicemur augmentum. Eis autem qui non in personis propriis illuc accesserint, sed in suis tantum expensis juxta facultatem & qualitatem suam viros idoneos destinaverint illic per annum moraturos ad minus, & illis similiter qui licet in alienis expensis, in propriis tamen personis assumptae peregrinationis laborem impleverint, plenam suorum concedimus veniam peccatorum. Hujus quoque remissionis volumus esse participes, juxta quantitatem subsidij & devotionis affectum, omnes qui ad subventionem ipsius terrae de bonis suis congruè ministrabunt. Personas quoque ipsorum & bona, ex quo crucem susceperint, sub beati Petri & nostra protectione suscipimus, necnon & sub Archiepiscoporum & omnium Praelatorum Ecclesiae Dei defensione consistant, statuentes ut donec de ipsorum obitu vel reditu certissime cognoscatur, integra maneant, & quietam consistant. Quod si quisquam contra praesumpserit, per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compeccatur. Si qui verò proficiscendum illuc ad praestandas usuras juramento tenentur astricti, creditores eorum per Ecclesiarum Praelatos, ut remittant eis praestitum juramentum, & ab usurarum exactione desistant, eadem praecipimus distractione compelli. Quod si quisquam creditorum eos ad solutionem coegerit usurarum, eum ad restitutionem earum simili cogi animadversione mandamus. Iudaeos verò ad remittendas ipsis usuras per secularem compelli praecipimus potestatem, & donec eas remisserint, ab universis Christi fidelibus, tam in mercimoniis, quam aliis, per excommunicationis sententiam eis jubemus communionem omnimodam denegari. Datum Laterani II. Nonas Januarij.

In eundem modum scriptum est super hoc universis Christi fidelibus per supradicta regna & provincias constitutis.

*ABBATIBVS, PRIORIBVS,
& universis exemptarum Ecclesiarum Praelatis in Mediolanensi provincia constitutis.*

Formam apostolicae constitutionis nuper salubriter editam pro subsidio terrae sanctae, ex communibus litteris, quas in singulas provincias destinamus, intelligere poteritis evidenter. Monemus igitur discretionem vestram & exhortamur in Domino, & per apostolica scripta in virtute sancti Spiritus sub divini judicij obtestatione praecipiendo mandamus, quatenus ad citationem dioecesanorum Episcoporum, quam per eos non sua sed nostra fieri auctoritate mandamus, devotè ac humiliter accedentes, juxta formam in litteris nostris expressam, quadragesimam saltem omnium ecclesiasticorum proventuum & reddituum vestrorum in terrae sanctae subsidium convertatis, ut ejus sitis remissionis participes quam propter hoc aliis indulgemus. Alioquin contemptum nostrum, immo redemptoris, in vos tanto severius curabimus vindicare, quanto specialius vos diligimus, & in caritatis operibus alios volumus praevire. Datum Laterani III. Kal. Januarij.

Scriptum est super hoc in eundem modum universis Abbatibus, Prioribus, & exemptarum Ecclesiarum Praelatis in supradictis provinciis constitutis.

*TYRENSI ARCHIEPISCOPO,
& Episcopo Sydoniensi.*

Cum S. quondam Prior sancti Michaelis & A. Canonicus Tripolitan. nuntij Ecclesiae Tripolitan. & N. & P. nuntij dilectorum filiorum fratrum Hospitalis Hierosolymitan. pro quaestione quae vertebatur inter ipsos super Ecclesia de Nefins, & decimis ejus, ac tribus casualibus quae occasione litterarum bonae memoriae C. Papae praedecessoris nostri ab Hospitalariis occupata temerè dicebantur, ad nostram dudum praesentiam accessissent, postquam in praesentia venerabilis fratris nostri P. Portuen. Episcopi & dilectorum filiorum G. tituli sanctae Mariae Trans Tyberim Presbyteri & G. sancti Angeli Diaconi Cardinalium, quos partibus dedimus auditores, ab eis fuit diutius litigatum, & nos utrinque proposita ex fidei relatione Cardinalium praedictorum intelleximus

*Epist. 272.
Ut quadragesimam omnium bonorum suorum ad sacrum bellum converterant.
Vide infra epist. 305.*

*Epist. 273.
Committeretur illis causa quae vertebatur inter Ecclesiam Tripolit. & Hospitalarios.
Vide supra lib. 1. epist. 71.*